

7/8086

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 3079
Konu : Yazılı Soru Önergesi

7 AGUSTOS 2009
.../06/2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: Başbakanlığa gönderdiğiniz 04.06.2009 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.
01.0.GNS.0.10.00.02-7/8086-13555/29382 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde gönderilen, Erzincan Milletvekili Erol TINASTEPE'ye ait 7/8086
esas no'lu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın görüşleri ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1- Görüş (2 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:
TBMM Başkanlığı'na

Bilgi:
Başbakanlığa

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

:Erol TINASTEPE

Erzincan Milletvekili

Esas No

:7/8086

5803 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu ile bu Kanuna bağlı olarak, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı tarafından çıkarılan 15.12.2005 tarih ve 26024 Sayılı Resmi Gazetede yayınlanan "Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu Uygulama Yönetmeliği" dikkate alınmadan Belediyelerce hazırlanan imar planlarında kent içi tarım alanları rant uğruna kanuna aykırı olarak, organize sanayi bölgeleri konut alanları ve maden sahaları yaratmak amacıyla çoğu zaman Toprak Koruma Kurullarına siyasi baskı uygulanarak imara açılmaktadır.

SORU 1-2002 yılında Türkiye'deki kullanılabilir tarım ve mera alanları kaç hektardır? 2009 yılı itibari ile kullanılabilir tarım ve mera alanları kaç hektara düşmüştür? Bu düşüşün nedenleri nelerdir? 2002-2009 tarihleri arasında çeşitli nedenlerle imara açılan kullanılabilir tarım ve mera alanları kaç hektardır?

CEVAP 1- 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu ve bu Kanuna bağlı olarak çıkarılan Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu Uygulama Yönetmeliği, ayrıca bu Kanunun yürürlüğe girdiği 19.07.2005 tarihinden önce ise Tarım Arazilerinin Korunması ve Kullanılmasına Dair Yönetmelik kapsamında Bakanlığımız sorumluluğunda yürütülen, tarım arazilerinin tarım dışı amaçla kullanılması konusundaki (belediye imar planı, mevzii imar planı, organize sanayi bölgesi kurulması, maden sahaları, v.b.) talepler ile ilgili olarak; 2002-2009 yılları arasında Bakanlığımıza toplam 1.205.007 hektar arazinin tarım dışı amaçlar için kullanılması talebi ulaşmıştır. Bu arazilerin 690.598 hektarlık kısmına tarım dışı amaçla kullanım izni verilmiş, 514.409 hektarlık kısmına ise tarım dışı amaçlı kullanım izni verilmemiştir.

Mera varlığımızda, Mera kanunu çıkmadan önceki son tarım sayımı olan 1991 tarım sayımı kabul edilmektedir. Mera Kanunu 1998 yılında kabul edilmiş olup, meraların tespit, tahdit ve ilgili köy ve belediyelere tahsisi illerde kurulan İl Mera Komisyonları ve bu komisyonlara bağlı olarak çalışan Teknik Ekiplere verilmiştir. 1991 Tarım sayımına göre ülkemizin mera varlığı 12,3 Milyon hektardır. İllerde kurulan Teknik Ekiplerce 1998 yılından 2009 yılına kadar 7.665.405 hektar tespit, 3.618.146 hektar tahdit ve 980.530 hektar alanda tahsis yapılmıştır.

SORU 2- 2002 yılından günümüze yıllar itibari ile tarım sektöründeki istihdam azalış oranları rakamsal olarak nedir? Bu azalmanın sebepleri nelerdir? Kullanılabilir tarım ve mera alanlarının imara açılması, istihdam azalışının nedenlerinden biri midir?

CEVAP 2- Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin çoğunda olduğu gibi, ülkemizde de son yıllarda tarımsal nüfus ve istihdam şehirleşme, sanayileşme ve diğer sektörlerin eleman istihdamı gibi nedenlerle giderek azalmakta ve tarımdan ayrılan işgücü diğer sektörlerle kaymaktadır. Tarımsal nüfusun azalması ekonomik gelişmenin bir sonucudur. Gelişmiş ülkelerde tarımsal istihdam % 2-5 arasında değişmektedir. Tarımsal nüfusun istihdamın azalması ile imara açılan arazi miktarının artması arasında bilimsel bir sebep sonuç ilişkisi aranması mümkün değildir.

2002- 2009 yılları arasında mera alanlarındaki düşmenin nedeni Mera Kanunu'nun 14 üncü maddesine göre yapılan Tahsis Amacı Değişikliği işlemleridir.

SORU 3- 2002-2009 yılları arasında imara açılan, kullanılabilir tarım ve mera alanlarının ne kadarı yerleşim yeri, ne kadarı organize sanayi bölgesi olarak kullanılmıştır? Bu arazilerden TOKİ' ye tahsis edilen miktar ne kadardır?

SORU 4- Tarım arazilerini korumakla görevli, Toprak Koruma Kurulları ile Mera Komisyon üyelerinin çoğunluğunun kamu görevlisi olmasını doğru buluyor musunuz? Bu Kurullar üzerinde ki gizli, açık siyasi

veya ekonomik baskıyı engellemek amacıyla, bu kurullardaki kamu ağırlığını azaltıp sivil toplum kuruluşlarının etkisini arttıracak her hangi bir düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz?

CEVAP 3-4- Meraların tahsis amacı değişikliği işlemleri İl Mera Komisyonları tarafından gerçekleştirilmektedir.

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu ve Uygulama Yönetmeliği kapsamında her İlde İl Toprak Koruma Kurulları görev yapmaktadır. Bu kurulun 6 üyesi Kamu Kurumlarından ve 3 üyesi Sivil Toplum Kuruluşlarından olmak üzere en az 9 üyeden en çok ise 11 üyeden oluşmakta olup, bu Kurul görevlerini halen yürürlükte olan söz konusu Kanun ve Yönetmeliğe göre yerine getirmektedir.

İl Mera Komisyonları, Mera Kanunu ve Mera Yönetmeliği gereği oluşturulmakta ve görevini yerine getirmektedir.

İl Mera Komisyonu ve Teknik Ekip, Mera Kanunu ve Mera Yönetmeliği'nde belirtilen usul ve esaslara göre oluşmakta ve faaliyetini sürdürmektedir. Sivil toplum örgütü olarak komisyonda Ziraat Odasından bir temsilci, Teknik Ekipte, kamu görevlisi olmakla birlikte meradan yararlanan çiftçileri temsil etmek üzere köy ise muhtar, belediye ise belediye temsilcisi yer almaktadır.